

Sveriges Museer om betänkandet Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjandet av hållbar utveckling i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022:44)

Riksförbundet Sveriges Museer tackar för möjligheten till yttrande gällande betänkandet. Vi är en ideell organisation med 216 medlemsorganisationer som driver drygt 290 museer, vilket innefattar huvuddelen av den professionella museiverksamheten runt om i Sverige, uppskattningsvis 80 procent av museibesöken och 80 procent av samlingarna. Museerna är attraktiva besöksmål och besöksanledningar samtidigt som de förvaltar och utvecklar samlingar, och kunskap. Museerna är arbetsgivare, uppdragsgivare och samarbetsparter. Såväl offentliga, ideella och privata museer verkar som motorer i utvecklingen av de kulturella och kreativa branscherna.

Under sommaren 2022 hade stora delar landets museibransch återhämtat besökstalen från innan pandemin. Undantagen fanns huvudsakligen i Stockholmsområdet till vilket utlandsturisterna inte riktigt återvänt och där delvis ändrade besöksvanor påverkat besöksantalen. Sveriges Museer har sedan flera år påpekat hur museernas ekonomier urholkats, en situation som förvärrats under pandemin och ytterligare förvärras genom inflationen och stigande elpriser. Samtidigt har vi kunnat rapportera att ändrade förutsättningar pga. pandemin lett till innovation och förstärkt relation till publiken, exempelvis genom utvecklat digitalt utbud och utvecklad digital interaktion.

Vi vill nu ta tillfället i akt att påpeka att återstarten efter pandemin är en process och staten behöver under kommande år fortsatt tillhandahålla stöd. Utredningen "Från kris till kraft" (SOU 2021:17) lade förslag även om extra anslag 2023 och 2024. Förslaget innebar för museernas del en betydande och viktig digital satsning som är en del av förutsättningarna för att förverkliga strategin i "Kreativa Sverige" (SOU 2022:44).

Vi vill här också med enfaset lyfta museernas betydelse som alternativa platser för lärande och parter i egen rätt inom Skapande-skola-projektet. Skapande skola är ett bra sätt att tillgängliggöra konst och kulturarv, få till samarbeten mellan kommuner, skolor, kulturutövare och kulturinstitutioner som till exempel museer. Skapande skola är samtidigt en grund för framtida utveckling av de kreativa näringarna. När Skapande skola infördes kunde museerna

erbjuda egna pedagogiska program men sedan 6 år tillbaka kan museerna endast ingå genom att utgöra en arena. På så vis har ett stort antal av landets museer exkluderats genom starkt begränsade förutsättningar att söka medel till Skapande-skola-projekt. För att på ett långsiktigt och hållbart sätt tillgängliggöra konst och kulturarv för skolbarn, behöver man lätta på reglerna för Skapande skola alternativt komplettera med ett annat stöd

Sveriges Museer anser överlag att strategin väl omfattar de kulturella och kreativa branschernas utmaningar. Vi delar strategins breda definition och vill understryka behovet av att se helheten.

Sveriges Museer ser också förslaget om att stärka det tvärpolitiska ansvaret som oerhört viktigt för att nå utveckling av företagen i kulturella och kreativa branscher. Vi ställer oss bakom förslagen till ökad samverkan mellan kultur- och näringsdepartementen med dess tillhörande myndigheter.